

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 6.6.2012

Číslo: Ročník 22 (2012), Číslo 2

Sekce: Ecce homo

Název článku: Marie Kubátová

Autor: Aleš Fetters

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20120229>

Marie Kubátová

Aleš Fetters

8. 8. 1922 v Praze

„Člověk putuje po stezničku života od nůžek, kterými porodní panibába stříhem do pupeční šňůry oddělila miminko od maminky, až po kolednický uzlíček, kam svázat, co jsem si já poutník vykoledoval na své pouti a co se snad dá i přenést přes práh bytí.“ To jsou úvodní slova jedné z posledních knížek Marie Kubátové, autobiograficky vzpomínkové a bilancující, Haraburdí aneb Jak se líhnou knížky (2007). Ten její uzlíček rozhodně lehký nebude. Za svůj bohatě napliňovaný život vydala na osmdesát knížek.

Dne 8. srpna se dožívá paní RNDr. et PhMr. Marie Kubátová, spisovatelka nikoliv z profese, devadesáti let. Již více než šedesát žije a pracuje ve Vrchlabí. Přišla tam v roce 1951. „Zahníždili jsme se pak s mým mužem a naším miminkem v městě pod horami.“ O pět let později vydala svou první knížku – Daremný poudačky. A od té doby není téměř rok, kdy by jí nevyšla knížka další. „Já jsem se začala učit kerkonošsky nejen mluvit, ale snad i myslet. Řeč kraje protéká člověkem tak přirozeně jako potůček, voda a ozrcadluje, čím lidé žijí a jak. Jazyk má v sobě miru věcí a etiku kraje.“ Marie Kubátová je vskutku mistryní slova. A není to jen to „kerkonošské“ nářečí, které zvládla mistrně, je to i ta nejčistší čeština, kterou píše svá díla, ale již umí také vyprávět. A vyprávěčka, „tkadlena příběhů“, je mistrná. O tom se přesvědčili její čtenáři na desítkách besed s ní.

Podstatnou část produktivního života stála za tárou v lékárně, s uzdravujícím lékem dávala i neméně důležité slovo, dovedla jím potěšit, posílit, uklidnit ty nejpotřebnější, ty, kdo si do její lékárny „chodili pro zdraví“: „Pětadvacet let jsem putovala jako lékárenský krajánek po lékárnách krkonošského podhůří, učila jsem se tam porozumět bolavé a zranitelné člověčině a sbírala osudy a příběhy lidí.“ Při tom zvládala domácnost, povinnosti mateřské a později babičkovské a psala. Ale také chodila po kopcích poznávat kraj i lidi v něm.

Nejširší obec čtenářů a posluchačů zná právě její vyprávěnky a pohádky. Ty jsou spjaté s krajem, s horami i jejich pánem Krkonošem. Vyšly jich desítky. Dovedou potěšit – ty, co vyšly před padesáti lety, i ty pozdější, jako třeba Pohádky z Krkonoš, mezi nimiž najdeme pohádku tesařskou, tkalcovskou (Jak se do Krkonoš vloudila bída) a další. Krkonoše jsou ovšem dějištěm i závažných novel či románů s významem širším, ať je to Matka kopce s hlubokým porozuměním pro osamělou stárnoucí ženu, pro niž byla vzorem matka jejího manžela. Rozhovor s kamenem nebo Balada o Sněžce, v lecčems znovu aktuální. Trochu stranou pozornosti zůstala její další díla, která měla obecnější záběr, díla společenskokritická, jež reprezentuje její Lékárnická trilogie ze sedmdesátých let (Lékárna U tří koček, Třikrát denně kapku rosy, Recept na štěstí). Paní Kubátová si dovolila kritizovat v době, kdy se to příliš „nenosilo“. A bylo jí to „připočítáno k tíži“.

Nakonec bychom mohli připomenout ještě jednu oblast jejího zájmu, knížky se širším pohledem na náš region, jeho minulost i současnost, jak jej reprezentují její Povídky z muzejních vitrín a Poutnické povídky, pak třeba i Erbovní povídky nebo Arcidědkové. Najdeme v nich Vysoké Mýto i Náchod, Sobotku a Jičín, Pardubice, Hradec, Jaroměř s Josefovem, Chrudim, Slatiňany, Kuks a další mnohá místa regionu se zajímavostmi, které nabízejí. V těch prvních jmenovaných Marie Kubátová spolupracovala s jaroměřským fotografem Václavem Novákem, stejně jako s ním spolupracovala na řádce milých kalendářů.

Dílo Marie Kubátové je vskutku bohaté, mnohotvárné, pozoruhodné. Plného ocenění se mu, myslím, ještě nedostalo. Asi i proto, že je to dílo tradiční, že nejde po módních výstřelcích, neprovokuje, nebičuje nervy, ale spíše uklidní a potěší. To neoceňují publicističtí exhibicionisté, ale běžní čtenáři našťestí ano. Přejeme paní Marii Kubátové ještě hodně sil a všem jejím čtenářům milé chvíle nad jejími knížkami.

© 2000-2010 Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové · pujcovna@svkhk.cz · knihovna@svkhk.cz